

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2013/33/EU**af 26. juni 2013****om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse (omarbejdning)**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions
funktionsmåde, særlig artikel 78, stk. 2, litra f),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske
og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Der skal foretages en række indholdsmæssige ændringer af Rådets direktiv 2003/9/EF af 27. januar 2003 om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne ⁽⁴⁾. Direktivet bør af klarhedshensyn omarbejdes.

(2) En fælles asylpolitik, herunder et fælles europæisk asylsystem, er en grundlæggende del af Den Europæiske Unions målsætning om gradvis at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er åbent for alle, der på grund af omstændighederne berettiget søger beskyttelse i Unionen. En sådan politik bør bygge på princippet om solidaritet og en retfærdig ansvarsfordeling, herunder af de finansielle følger, mellem medlemsstaterne.

(3) Det Europæiske Råd nåede på sit ekstraordinære møde i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999 til enighed om at arbejde i retning af at oprette et fælles europæisk asylsystem, som bygger på en fuldstændig og inklusiv anvendelse af Genèvekonventionen af 28. juli 1951 om flygtninges retsstilling som suppleret ved New York-protokollen af 31. januar 1967 (»Genèvekonventionen«), hvorved non-refoulement-princippet bekræftedes. Første fase af et fælles europæisk asylsystem blev fuldført med vedtagelsen af de relevante retlige instrumenter, herunder direktiv 2003/9/EF, som foreskrevet i traktaterne.

(4) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 4. november 2004 Haagprogrammet, som fastsætter de mål, der skal realiseres på området med frihed, sikkerhed og retfærdighed i perioden 2005-2010. I den forbindelse opfordredes Kommissionen i Haagprogrammet til at afslutte evalueringen af førstefaseinstrumenterne og at forelægge Europa-Parlamentet og Rådet andenfaseinstrumenterne og -foranstaltningerne.

(5) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 10.-11. december 2009 Stockholmprogrammet, som bekræftede forpligtelsen til målet om senest i 2012 at oprette et fælles område for beskyttelse og solidaritet, som er baseret på en fælles asylprocedure og en ensartet status for de personer, der er blevet indrømmet international beskyttelse, og som bygger på høje standarder for beskyttelse samt retfærdige og effektive procedurer. Det fastlægges endvidere i Stockholmprogrammet, at det er altafgørende, at personer, uanset i hvilken medlemsstat deres ansøgning om international beskyttelse er indgivet, tilbydes behandling på et tilsvarende niveau med hensyn til modtagelsesforhold.

(6) Der bør mobiliseres ressourcer fra Den Europæiske Flygtningefond og Det Europæiske Asylstøttekontor til at give tilstrækkelig støtte til medlemsstaternes indsats med gennemførelsen af de standarder, der er fastsat i anden fase af det fælles europæiske asylsystem, særligt til de medlemsstater, der er udsat for et særligt og uforholdsmæssigt stort pres på deres asylsystemer, navnlig på grund af deres geografiske beliggenhed eller demografiske situation.

(7) I lyset af resultaterne af de evalueringer, der er foretaget af førstefaseinstrumenternes gennemførelse, er det hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at bekræfte de principper, der ligger til grund for direktiv 2003/9/EF, med henblik på at sikre bedre modtagelsesforhold for ansøgere om international beskyttelse (»ansøgere«).

⁽¹⁾ EUT C 317 af 23.12.2009, s. 110, og EUT C 24 af 28.1.2012, s. 80.

⁽²⁾ EUT C 79 af 27.3.2010, s. 58.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 7. maj 2009 (EUT C 212 E af 5.8.2010, s. 348) og Rådets førstebehandlingsholdning af 6. juni 2013 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Europa-Parlamentets holdning af 10. juni 2013 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽⁴⁾ EUT L 31 af 6.2.2003, s. 18.

- (8) For at sikre ligebehandling af ansøgere overalt i Unionen, bør dette direktiv finde anvendelse i alle faser af og på alle former for procedurer, der vedrører ansøgninger om international beskyttelse, og på alle centre og faciliteter, hvor ansøgere indkvarteres, og så længe de har ret til at forblive på medlemsstaternes område som ansøgere.
- (9) Medlemsstaterne bør ved anvendelsen af dette direktiv tilstræbe at sikre fuld overholdelse af principperne om barnets tarv og familiens enhed i overensstemmelse med henholdsvis Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, De Forenede Nationers konvention af 1989 om barnets rettigheder og den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.
- (10) Hvad angår behandlingen af personer, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, er medlemsstaterne bundet af forpligtelserne i henhold til folkeretlige instrumenter, som de er parter i.
- (11) Der bør for modtagelse af ansøgere fastsættes standarder, som vil kunne sikre dem en værdig levestandard og ensartede levevilkår i alle medlemsstaterne.
- (12) Harmoniseringen af modtagelsesforholdene for ansøgere bør medvirke til at begrænse sekundære bevægelser blandt ansøgere som følge af forskellene mellem modtagelsesforholdene.
- (13) Med henblik på at sikre, at alle ansøgere om international beskyttelse behandles lige, og at sikre overensstemmelse med gældende EU-ret på asylområdet, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse ⁽¹⁾, bør nærværende direktivs anvendelsesområde udvides til at omfatte ansøgere om subsidiær beskyttelse.
- (14) Modtagelse af personer med særlige modtagelsesbehov bør være et væsentligt anliggende for de nationale myndigheder for at sikre, at modtagelsen tilrettelægges specielt med henblik på at tilgodese deres særlige modtagelsesbehov.
- (15) Frihedsberøvelse af ansøgere bør ske i overensstemmelse med det underliggende princip om, at en person ikke bør frihedsberøves alene af den grund, at vedkommende søger international beskyttelse, navnlig i overensstemmelse med medlemsstaternes folkeretlige forpligtelser og artikel 31 i Genèvekonventionen. Ansøgere må kun frihedsberøves under meget klart afgrænsede ganske særlige omstændigheder fastlagt i dette direktiv og i overensstemmelse med nødvendighedsprincippet og proportionalitetsprincippet for så vidt angår både frihedsberøvelsens form og formål. Frihedsberøves en ansøger, bør vedkommende have effektiv adgang til de nødvendige processuelle garantier, såsom domstolsprøvelse ved en national retsinstans.
- (16) For så vidt angår de administrative procedurer i forbindelse med grundene til frihedsberøvelse kræver begrebet »rettidig omhu« som et minimum, at medlemsstaterne træffer konkrete og meningsfyldte foranstaltninger for at sikre, at den tid, der er nødvendig for at undersøge grundene til frihedsberøvelse, er så kort som muligt, og at der reelt er mulighed for, at en sådan undersøgelse kan gennemføres korrekt på den kortest mulige tid. Frihedsberøvelse må ikke vare længere, end det med rimelighed er nødvendigt for at afslutte de relevante procedurer.
- (17) De grunde til frihedsberøvelse, der er fastsat i dette direktiv, berører ikke andre grunde til frihedsberøvelse, herunder grunde til frihedsberøvelse inden for rammerne af straffesager, der finder anvendelse i henhold til national ret, og som ikke har forbindelse til tredjelandsstatsborgerens eller den statsløse persons ansøgning om international beskyttelse.
- (18) Frihedsberøvede ansøgere bør behandles med fuld respekt for den menneskelige værdighed, og deres modtagelse bør tilrettelægges således, at deres behov i denne situation tilgodeses. Medlemsstaterne bør navnlig sikre, at artikel 37 i De Forenede Nationers konvention af 1989 om barnets rettigheder anvendes.
- (19) Der kan være tilfælde, hvor det i praksis ikke er muligt øjeblikkeligt at sikre visse modtagelsesgarantier ved frihedsberøvelse, f.eks. på grund af den geografiske beliggenhed eller specifikke struktur af faciliteten til brug for frihedsberøvelse. Enhver fravigelse fra disse garantier bør dog være midlertidig og bør kun finde sted under de omstændigheder, der er anført i dette direktiv. Fravigelser bør kun finde sted under ganske særlige omstændigheder og bør være behørigt begrundede og tage hensyn til forholdene i den enkelte sag, herunder alvoren af fravigelsen samt dens varighed og konsekvens for den pågældende ansøger.

⁽¹⁾ EUT L 337 af 20.12.2011, s. 9.

- (20) Med henblik på bedre at sikre ansøgerens fysiske og mentale integritet bør frihedsberøvelse være en foranstaltning, der anvendes som sidste udvej, og som kun må anvendes, når alle ikkefrihedsberøvende alternativer til frihedsberøvelse er blevet tilstrækkeligt undersøgt. Eventuelle alternativer til frihedsberøvelse skal overholde ansøgeres grundlæggende menneskerettigheder.
- (21) For at sikre overholdelsen af de processuelle garantier, der består i, at de pågældende skal have mulighed for at kontakte organisationer eller grupper af personer, som yder juridisk bistand, bør der tilvejebringes oplysninger om sådanne organisationer og grupper af personer.
- (22) Når medlemsstaterne træffer afgørelse om indkvarteringsordninger, bør de tage passende hensyn til barnets tarv samt til særlige omstændigheder i forbindelse med enhver ansøger, der er afhængig af familiemedlemmer eller andre nære slægtninge som f.eks. ugifte mindreårige søskende, der allerede befinder sig i medlemsstaten.
- (23) For at fremme ansøgeres uafhængighed og begrænse væsentlige forskelle mellem medlemsstaterne er det vigtigt at fastlægge klare regler for ansøgeres adgang til arbejdsmarkedet.
- (24) For at sikre, at den materielle bistand til ansøgere overholder principperne i dette direktiv, er det nødvendigt, at medlemsstaterne fastsætter niveauet af en sådan bistand på grundlag af relevante referencer. Dette betyder ikke, at det beløb, der tildeles, bør være det samme som for egne statsborgere. Medlemsstaterne kan indrømme ansøgere en mindre gunstig behandling end egne statsborgere som omhandlet i dette direktiv.
- (25) Misbrug af modtagelsessystemet bør hindres ved at specificere de omstændigheder, under hvilke de materielle modtagelsesforhold, der stilles til rådighed for ansøgere, kan indskrænkes eller inddrages samtidig med, at der sikres en værdig levestandard for alle ansøgere.
- (26) Det bør sikres, at de nationale modtagelsessystemer og samarbejdet mellem medlemsstaterne med hensyn til modtagelse af ansøgere fungerer effektivt.
- (27) Der bør tilskyndes til passende koordinering mellem de kompetente myndigheder med hensyn til modtagelse af ansøgere, og der bør derfor gøres en indsats for at fremme et harmonisk forhold mellem lokalsamfundene og indkvarteringscentre.
- (28) Medlemsstaterne bør have beføjelser til at indføre eller bibeholde gunstigere bestemmelser for tredjelandstatsborgere og statsløse, der anmoder en medlemsstat om international beskyttelse.
- (29) Medlemsstaterne opfordres derfor til at anvende dette direktivs bestemmelser i forbindelse med procedurer for behandling af ansøgninger om andre former for beskyttelse end den, der følger af direktiv 2011/95/EU.
- (30) Gennemførelsen af dette direktiv bør evalueres med jævne mellemrum.
- (31) Målet for dette direktiv, nemlig indførelse af standarder for modtagelse af ansøgere i medlemsstaterne, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af dette direktivs omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (32) I henhold til den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter⁽¹⁾ har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiveren, at fremsendelse af sådanne dokumenter er berettiget.
- (33) I medfør af artikel 1 og 2 og artikel 4a, stk. 1, i protokol nr. 21 om Det Forende Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til TEU og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), og med forbehold af artikel 4 i samme protokol, deltager Det Forenede Kongerige og Irland ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Det Forenede Kongerige og Irland.
- (34) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.

⁽¹⁾ EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14.

- (35) Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, der navnlig er anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Dette direktiv tilsigter især, at den menneskelige værdighed respekteres fuldt ud, og at anvendelsen af artikel 1, 4, 6, 7, 18, 21, 24 og 47 i chartret fremmes, og skal gennemføres i overensstemmelse hermed.
- (36) Forpligtelsen til at gennemføre nærværende direktiv i national lovgivning bør kun omfatte de bestemmelser, hvori der er foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til direktiv 2003/9/EF. Forpligtelsen til at gennemføre de bestemmelser, hvori der ikke er foretaget ændringer, følger af sidstnævnte direktiv.
- (37) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til den i bilag II, del B, angivne frist for gennemførelse i national lovgivning af direktiv 2003/9/EF —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

KAPITEL I

FORMÅL, DEFINITIONER OG ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

Formål

Formålet med dette direktiv er at indføre standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse (»ansøgere«) i medlemsstaterne.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »ansøgning om international beskyttelse«: en ansøgning om international beskyttelse som defineret i artikel 2, litra h), i direktiv 2011/95/EU
- b) »ansøger«: en tredjelandstatsborger eller statsløs person, der har indgivet en ansøgning om international beskyttelse, som der endnu ikke er taget endelig stilling til
- c) »familiemedlemmer«: for så vidt familien allerede eksisterede i hjemlandet, følgende medlemmer af ansøgerens familie, der befinder sig i samme medlemsstat i forbindelse med ansøgningen om international beskyttelse:
- ansøgerens ægtefælle eller dennes ugifte partner i et fast forhold, hvis ugifte par i den pågældende medlemsstats lovgivning eller praksis sidestilles med gifte par i henhold til dens udlændingelov
 - mindreårige børn af par som omhandlet i første led eller af ansøgeren, på betingelse af at de er ugifte, uanset om de er født i eller uden for ægteskab eller er adopteret, som fastsat i national ret
 - faderen, moderen eller en anden voksen, som i henhold til lov eller ifølge praksis i den pågældende medlemsstat er ansvarlig for ansøgeren, hvis den pågældende ansøger er mindreårig og ugift
- d) »mindreårig«: en tredjelandstatsborger eller en statsløs person under 18 år
- e) »uledsaget mindreårig«: en mindreårig, som ankommer til en medlemsstats område uden at være ledsaget af en voksen, der er ansvarlig for vedkommende i henhold til lov eller ifølge praksis i den pågældende medlemsstat, så længe vedkommende ikke reelt befinder sig i en sådan persons varetægt; denne definition omfatter en mindreårig, der efterlades alene efter at være rejst ind på medlemsstaternes område
- f) »modtagelsesforhold«: alle de foranstaltninger, som medlemsstaterne sikrer ansøgere i overensstemmelse med dette direktiv
- g) »materielle modtagelsesforhold«: modtagelsesforhold, der omfatter indkvartering, kost og tøj, hvad enten dette ydes i form af naturalier, kontantydelse eller værdikuponer eller en kombination af disse tre, samt lommepenge
- h) »frihedsberøvelse«: enhver indespærring af en ansøger, som en medlemsstat foretager på et særligt sted, hvor ansøgeren er berøvet sin bevægelsesfrihed
- i) »indkvarteringscenter«: et hvilket som helst sted, der bruges til kollektiv indkvartering af ansøgere
- j) »repræsentant«: en person eller en organisation, der er udpeget af de kompetente organer til at bistå og repræsentere en uledsaget mindreårig i de procedurer, der er omhandlet i dette direktiv, med henblik på at varetage barnets tarv og udøve retlig handleevne for den mindreårig, hvor det er nødvendigt. Hvis en organisation udpeges som repræsentant, udpeger den en person, som er ansvarlig for at varetage repræsentantens opgaver i forbindelse med den uledsagede mindreårig i overensstemmelse med dette direktiv
- k) »ansøger med særlige modtagelsesbehov«: en sårbar person i overensstemmelse med artikel 21, som har behov for særlige garantier for at nyde godt af de rettigheder og opfylde de forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv.

Artikel 3

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på alle tredjelandstatsborgere og statsløse, der indgiver en ansøgning om international beskyttelse på en medlemsstats område, herunder ved grænsen, i dens territorialfarvande eller transitområder, og som har tilladelse til at opholde sig på dette område som ansøgere, og på deres familiemedlemmer, hvis de er omfattet af en sådan ansøgning om international beskyttelse i henhold til national ret.

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på anmodninger om diplomatisk eller territorielt asyl, der indgives til medlemsstaternes repræsentationer.

3. Dette direktiv finder ikke anvendelse, når bestemmelserne i Rådets direktiv 2001/55/EF af 20. juli 2001 om minimumsstandards for midlertidig beskyttelse i tilfælde af massetilstrømning af fordrevne personer og om foranstaltninger, der skal fremme en ligelig fordeling mellem medlemsstaterne af indsatsen med hensyn til modtagelsen af disse personer og følgerne heraf⁽¹⁾ anvendes.

4. Medlemsstaterne kan beslutte at anvende dette direktiv på procedurerne for behandling af ansøgninger om andre former for beskyttelse end den, der følger af direktiv 2011/95/EU.

Artikel 4

Gunstigere bestemmelser

Medlemsstaterne kan indføre eller bibeholde gunstigere bestemmelser om modtagelsesforhold for ansøgere og andre nære slægtninge til ansøgeren, der befinder sig i samme medlemsstat, når de er afhængige af ansøgeren eller af humanitære årsager, i det omfang disse bestemmelser er forenelige med dette direktiv.

KAPITEL II

ALMINDELIGE BESTEMMELSER OM MODTAGELSESFORHOLDENE

Artikel 5

Oplysninger

1. Medlemsstaterne oplyser mindst ansøgere om de fastsatte ydelser og de forpligtelser, de skal overholde for så vidt angår modtagelsesforholdene, inden for en rimelig frist på ikke over 15 dage efter, at de har indgivet deres ansøgning om international beskyttelse.

Medlemsstaterne sikrer, at ansøgere modtager oplysninger om de organisationer eller grupper af personer, der yder specifik juridisk bistand, og om de organisationer, der vil kunne hjælpe eller oplyse dem om de modtagelsesforhold, der er til rådighed, herunder lægebehandling.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, gives skriftligt og på et sprog, som ansøgeren forstår eller med rimelighed forventes at forstå. Oplysningerne kan om nødvendigt også gives mundtligt.

Artikel 6

Dokumenter

1. Medlemsstaterne sikrer, at ansøgeren senest tre dage efter indgivelsen af en ansøgning om international beskyttelse får et dokument udstedt på navn, som bekræfter vedkommendes status som ansøger, eller som attesterer, at den pågældende har tilladelse til at opholde sig på medlemsstatens område, indtil der er truffet afgørelse om ansøgningen, eller mens den behandles.

Kan indehaveren ikke færdes frit på hele eller en del af medlemsstatens område, skal dette fremgå af dokumentet.

2. Medlemsstaterne kan undlade at anvende denne artikel, når ansøgeren er frihedsberøvet, og i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet ved grænsen, eller i forbindelse med en procedure til afgørelse af, om ansøgeren er berettiget til indrejse på en medlemsstats område. I særlige tilfælde kan medlemsstaterne under behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse forsyne ansøgere med andre bevisdokumenter svarende til det i stk. 1 nævnte dokument.

3. Det i stk. 1 nævnte dokument er ikke nødvendigvis et bevis for ansøgerens identitet.

4. Medlemsstaterne vedtager de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at ansøgere får udstedt det i stk. 1 omhandlede dokument, der skal være gyldigt i lige så lang tid, som ansøgerne har tilladelse til at opholde sig på den pågældende medlemsstats område.

5. Medlemsstaterne kan udstede et rejsedokument til ansøgere, når tungtvejende humanitære årsager kræver deres tilstedeværelse i en anden stat.

⁽¹⁾ EFT L 212 af 7.8.2001, s. 12.

6. Medlemsstaterne pålægger ikke ansøgere unødvendige eller uforholdsmæssige dokumentationskrav eller andre administrative krav, før de indrømmer dem de rettigheder, som de har i henhold til dette direktiv, alene af den grund at de er ansøgere om international beskyttelse.

Artikel 7

Opholdssted og retten til at færdes frit

1. Ansøgere kan færdes frit på værtsmedlemsstatens område eller på et område, som de har fået anvist af denne medlemsstat. Det anviste område må ikke berøre privatlivets ukrænkelighed, og det skal give tilstrækkelige muligheder for at sikre adgang til alle de ydelser, der er omhandlet i dette direktiv.

2. Medlemsstaterne kan bestemme, hvor ansøgeren skal opholde sig i almenhedens interesse, af hensyn til den offentlige orden, eller når det er nødvendigt for en hurtig behandling og effektiv opfølgning af ansøgningen om international beskyttelse.

3. Medlemsstaterne kan gøre adgangen til materielle modtagelsesforhold betinget af, at ansøgerne opholder sig et bestemt sted, som medlemsstaterne anviser. En sådan afgørelse, som kan være generel, træffes individuelt og i overensstemmelse med national ret.

4. Medlemsstaterne fastsætter mulighed for at give ansøgere midlertidig tilladelse til at forlade det i stk. 2 og 3 omhandlede opholdssted og/eller det i stk. 1 omhandlede anviste område. Afgørelser træffes individuelt, objektivt og upartisk og skal begrundes, hvis de er negative.

Ansøgeren skal ikke anmode om tilladelse til at overholde aftaler med myndighederne og domstolene, hvis den pågældendes tilstedeværelse er nødvendig.

5. Medlemsstaterne kræver, at ansøgere meddeler de kompetente myndigheder deres nuværende adresse og hurtigst muligt informerer disse myndigheder om eventuelle adresseændringer.

Artikel 8

Frihedsberøvelse

1. Medlemsstaterne kan ikke frihedsberøve en person alene af den grund, at vedkommende er en ansøger, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelsesstatus ⁽¹⁾.

2. Viser det sig på grundlag af en individuel vurdering af den enkelte sag nødvendigt, kan medlemsstaterne frihedsberøve en

ansøger, hvis andre mindre indgribende tvangsforanstaltninger ikke kan anvendes effektivt.

3. En ansøger må kun frihedsberøves:

a) for at fastlægge eller kontrollere vedkommendes identitet eller nationalitet

b) for at fastlægge de forhold, som ansøgningen om international beskyttelse støttes på, og som ikke kunne fastlægges uden frihedsberøvelse, navnlig hvis der er en risiko for, at ansøgeren forsvinder

c) for i forbindelse med en procedure at afgøre, om ansøgeren har ret til indrejse på området

d) hvis den pågældende er frihedsberøvet som led i en tilbagesendelsesprocedure i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsskatsborgere med ulovligt ophold ⁽²⁾ for at forberede tilbagesendelse og/eller gennemføre udsendelsesprocessen, og den berørte medlemsstat på grundlag af objektive kriterier, herunder at den pågældende allerede har haft mulighed for adgang til asylproceduren, kan dokumentere, at der er rimelig grund til at antage, at den pågældende kun har indgivet ansøgningen om international beskyttelse for at forsinke eller hindre håndhævelsen af afgørelsen om tilbagesendelse

e) når beskyttelsen af den nationale sikkerhed eller offentlige orden gør det påkrævet

f) i overensstemmelse med artikel 28 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsskatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne ⁽³⁾.

Grundene til frihedsberøvelse fastsættes i national ret.

4. Medlemsstaterne sikrer, at regler vedrørende alternativer til frihedsberøvelse, såsom regelmæssigt at melde sig hos myndighederne, at stille en økonomisk garanti eller en pligt til at forblive på et bestemt sted, er fastsat i national ret.

⁽¹⁾ Se side 60 i denne EUT.

⁽²⁾ EUT L 348 af 24.12.2008, s. 98.

⁽³⁾ Se side 31 i denne EUT.

Artikel 9

Frihedsberøvede ansøgers garantier

1. Frihedsberøvelse af en ansøger skal være så kort som mulig og må kun opretholdes, så længe som de i artikel 8, stk. 3, grunde gør sig gældende.

Administrative procedurer, som vedrører de i artikel 8, stk. 3, anførte grunde til frihedsberøvelse, gennemføres med rettidig omhu. Forsinkelser i administrative procedurer, som ikke kan tilskrives ansøgeren, berettiger ikke til fortsat frihedsberøvelse.

2. Afgørelser om frihedsberøvelse af ansøgere træffes skriftlig af retsinstanser eller administrative myndigheder. Afgørelsen om frihedsberøvelse skal indeholde den faktiske og retlige begrundelse, som den bygger på.

3. Træffes afgørelsen om frihedsberøvelse af administrative myndigheder, skal medlemsstaterne åbne mulighed for en hurtig retlig prøvelse af lovligheden af frihedsberøvelsen, der skal foretages af en retsinstans ex officio og/eller efter anmodning fra ansøgeren. Handler retsinstansen ex officio, skal der træffes afgørelse om en sådan prøvelse så hurtigt som muligt efter påbegyndelsen af frihedsberøvelsen. Anmoder ansøgeren om prøvelse, skal der træffes afgørelse så hurtigt som muligt efter indledningen af den relevante procedure. Med henblik herpå fastsætter medlemsstaterne i den nationale lovgivning en frist, inden for hvilken den retlige prøvelse ex officio og/eller den retlige prøvelse efter anmodning fra ansøgeren skal gennemføres.

Fastlås det som følge af den retlige prøvelse, at frihedsberøvelsen er ulovlig, løslades ansøgeren straks.

4. Frihedsberøvede ansøgere skal straks orienteres skriftligt, på et sprog de forstår eller med rimelighed forventes at forstå, om grundene til frihedsberøvelsen og om procedurerne i national ret for at bestride afgørelsen om frihedsberøvelse samt om muligheden for at anmode om gratis juridisk bistand og repræsentation.

5. Frihedsberøvelsen tages med passende mellemrum op til fornyet vurdering af retsinstansen, ex officio og/eller på den pågældende ansøgers anmodning, navnlig hvis den er af længere varighed, der opstår nye forhold, eller der fremkommer nye oplysninger, som kan have betydning for frihedsberøvelsens lovlighed.

6. I tilfælde af retlig prøvelse af afgørelsen om frihedsberøvelse som omhandlet i stk. 3 sikrer medlemsstaterne, at ansøgere har adgang til gratis juridisk bistand og repræsentation. Dette skal som minimum omfatte udarbejdelse af de nødvendige procesdokumenter og deltagelse i retsmødet ved retsinstansen på ansøgerens vegne.

Gratis juridisk bistand og repræsentation ydes af personer med passende kvalifikationer, som er godkendt eller har tilladelse i henhold til national ret, og hvis interesser ikke strider mod eller potentielt kan stride mod ansøgerens interesser.

7. Medlemsstaterne kan også fastsætte bestemmelser om, at gratis juridisk bistand og repræsentation kun ydes:

a) til personer, der ikke har tilstrækkelige midler, og/eller

b) gennem tjenester, der stilles til rådighed af juridiske eller andre rådgivere, som i henhold til national ret specifikt er udpeget til at bistå og repræsentere ansøgere.

8. Medlemsstaterne kan også:

a) pålægge økonomiske og/eller tidsmæssige begrænsninger i forbindelse med gratis juridisk bistand og repræsentation, forudsat at dette ikke vilkårligt begrænser adgangen til juridisk bistand og repræsentation

b) fastsætte bestemmelser om, at behandlingen af ansøgere for så vidt angår gebyrer og andre udgifter ikke må være gunstigere end den behandling, der generelt gives deres egne statsborgere i forbindelse med juridisk bistand.

9. Medlemsstaterne kan anmode om helt eller delvist at få godtgjort alle de udgifter, som de har betalt, hvis og når ansøgerens finansielle situation har forbedret sig betydeligt, eller hvis afgørelsen om at betale sådanne udgifter er blevet truffet på grundlag af urigtige oplysninger fra ansøgeren.

10. Procedurerne for adgang til juridisk bistand og repræsentation fastsættes i national ret.

Artikel 10

Vilkår under frihedsberøvelsen

1. Frihedsberøvelse af ansøgere skal som hovedregel finde sted i særlige faciliteter til brug for frihedsberøvelse. Hvis en medlemsstat ikke kan stille indkvartering til rådighed i en særlig facilitet til brug for frihedsberøvelse og som følge heraf er nødt til at benytte fængsler, holdes den frihedsberøvede ansøger adskilt fra de almindelige indsatte, og de vilkår under frihedsberøvelsen, der er fastlagt i dette direktiv, finder anvendelse.

Frihedsberøvede ansøgere skal som hovedregel holdes adskilt fra andre tredjelandsstatsborgere, som ikke har indgivet ansøgning om international beskyttelse.

Kan ansøgere ikke frihedsberøves adskilt fra andre tredjelandsstatsborgere, sikrer den pågældende medlemsstat, at de vilkår under frihedsberøvelsen, der er fastlagt i dette direktiv, finder anvendelse.

2. Frihedsberøvede ansøgere skal have adgang til udendørsområder.

3. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der repræsenterer De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR), har mulighed for at kommunikere med og aflægge besøg hos ansøgere på betingelser, der respekterer privatlivets fred. Denne mulighed gælder også en organisation, som arbejder på den pågældende medlemsstats område på vegne af UNHCR ifølge en aftale med den pågældende medlemsstat.

4. Medlemsstaterne sikrer, at familiemedlemmer, juridiske eller andre rådgivere og personer, som repræsenterer relevante ikkestatslige organisationer, der er anerkendt af den pågældende medlemsstat, har mulighed for at kommunikere med og aflægge besøg hos ansøgere på betingelser, der respekterer privatlivets fred. Adgangen til faciliteten til brug for frihedsberøvelse kan kun begrænses, hvis begrænsningen i medfør af national ret er objektivt nødvendig af hensyn til sikkerheden, den offentlige orden eller den administrative ledelse af faciliteten til brug for frihedsberøvelse, forudsat at adgangen ikke dermed begrænses alvorligt eller gøres umulig.

5. Medlemsstaterne sikrer, at frihedsberøvede ansøgere systematisk får oplysninger om de regler, der gælder i centret, og om deres rettigheder og forpligtelser på et sprog, de forstår eller med rimelighed forventes at forstå. Frihedsberøves ansøgeren ved et grænseovergangssted eller i et transitområde, kan medlemsstaterne fravige dette krav i behørigt begrundede tilfælde og for en rimelig periode, som skal være så kort som muligt. Denne undtagelse finder ikke anvendelse i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 43 i direktiv 2013/32/EU.

Artikel 11

Frihedsberøvelse af sårbare personer og ansøgere med særlige modtagelsesbehov

1. Frihedsberøvede sårbare ansøgers helbred, herunder deres mentale sundhed, skal være et væsentligt anliggende for de nationale myndigheder.

Frihedsberøves sårbare personer, sikrer medlemsstaterne regelmæssigt tilsyn og passende støtte under hensyntagen til deres særlige situation, herunder deres helbred.

2. Mindreårige må kun frihedsberøves som sidste udvej, og efter at det er fastslået, at andre mindre indgribende tvangsforanstaltninger ikke kan anvendes effektivt. Sådant frihedsberøvelse skal være for den kortest mulige periode, og der skal gøres alt for at løslade de frihedsberøvede mindreårige og indkvartere dem i passende faciliteter for mindreårige.

Den mindreåriges tarv, jf. artikel 23, stk. 2, kommer i første række.

Frihedsberøves mindreårige, skal de have mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter, herunder leg og rekreation, der passer til deres alder.

3. Uledsagede mindreårige må kun frihedsberøves under ganske særlige omstændigheder. Enhver indsats skal gøres for at løslade den frihedsberøvede uledsagede mindreårige så hurtigt som muligt.

Uledsagede mindreårige må aldrig frihedsberøves i fængsler.

Uledsagede mindreårige skal så vidt muligt indkvarteres i institutioner med personale og faciliteter, der tager hensyn til behovene hos personer på deres alder.

Frihedsberøves uledsagede mindreårige, skal medlemsstaterne sikre, at de indkvarteres adskilt fra voksne.

4. Frihedsberøvede familier skal have separat indkvartering, der sikrer tilstrækkelig beskyttelse af privatlivet.

5. Frihedsberøves kvindelige ansøgere, sikrer medlemsstaterne, at de indkvarteres adskilt fra mandlige ansøgere, medmindre sidstnævnte er familiemedlemmer, og alle berørte personer har givet deres samtykke.

Undtagelser fra første afsnit kan også gælde for brugen af fællesområder, der benyttes til rekreation eller sociale aktiviteter, herunder til indtagelse af måltider.

6. Frihedsberøves ansøgeren ved et grænseovergangssted eller i et transitområde, kan medlemsstaterne i behørigt begrundede tilfælde og for en rimelig periode, som skal være så kort som mulig, fravige stk. 2, tredje afsnit, stk. 4 og stk. 5, første afsnit, med undtagelse af de tilfælde, der er omhandlet i artikel 43 i direktiv 2013/32/EU.

Artikel 12

Familier

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til så vidt muligt at bevare familiens enhed på deres område, hvis den pågældende medlemsstat stiller indkvartering til rådighed for ansøgere. Disse foranstaltninger finder anvendelse med ansøgerens accept.

Artikel 13

Helbredsundersøgelser

Medlemsstaterne kan kræve, at ansøgere underkastes en helbredsundersøgelse af hensyn til den offentlige sundhed.

Artikel 14

Skolegang og undervisning for mindreårige

1. Medlemsstaterne giver mindreårige børn af ansøgere samt mindreårige ansøgere adgang til uddannelsessystemet på betingelser, der svarer til dem, som gælder for deres egne statsborgere, så længe en udsendelsesforanstaltning vedrørende dem selv eller deres forældre ikke er gennemført. Denne uddannelse kan finde sted i indkvarteringscentrene.

Medlemsstaterne kan bestemme, at denne adgang er begrænset til det offentlige uddannelsessystem.

Medlemsstaterne kan ikke afbryde undervisning på sekundærtrinet, blot fordi den mindreårige har nået myndighedsalderen.

2. Adgangen til uddannelsessystemet må ikke udsættes i mere end tre måneder fra den dato, hvor ansøgningen om international beskyttelse er indgivet af den mindreårige eller på dennes vegne.

Mindreårige tilbydes indslusningskurser, herunder sprogkurser, hvis det er nødvendigt for at fremme deres adgang til og deltagelse i uddannelsessystemet, jf. stk. 1.

3. Er der ikke mulighed for adgang til uddannelsessystemet som omhandlet i stk. 1 som følge af den mindreåriges særlige

situation, skal den pågældende medlemsstat tilbyde alternative undervisningsformer i overensstemmelse med dens nationale ret og praksis.

Artikel 15

Beskæftigelse

1. Medlemsstaterne sikrer, at ansøgere har adgang til arbejdsmarkedet senest ni måneder fra datoen for indgivelse af ansøgningen om international beskyttelse, hvis den kompetente myndighed ikke har truffet en afgørelse i første instans, og forsinkelsen ikke kan tilskrives ansøgeren.

2. Medlemsstaterne beslutter, på hvilke vilkår ansøgeren får adgang til arbejdsmarkedet, i overensstemmelse med deres nationale ret, samtidig med at de sikrer, at ansøgere har effektiv adgang til arbejdsmarkedet.

Af arbejdsmarkedspolitiske hensyn kan medlemsstaterne give forrang til unionsborgere og statsborgere fra stater, der er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, samt tredjelandsstatsborgere, der har lovligt ophold.

3. Adgangen til arbejdsmarkedet må ikke trækkes tilbage under klageprocedurer, når en klage over en negativ afgørelse efter normalproceduren har opsættende virkning, før der er meddelt negativ afgørelse i klagesagen.

Artikel 16

Erhvervsuddannelse

Medlemsstaterne kan give ansøgere adgang til erhvervsuddannelse, uanset om de har adgang til arbejdsmarkedet eller ej.

Adgang til erhvervsuddannelse, der er forbundet med en arbejdskontrakt, afhænger af, i hvilket omfang ansøgeren har adgang til arbejdsmarkedet i overensstemmelse med artikel 15.

Artikel 17

Generelle regler om materielle modtagelsesforhold og lægebehandling

1. Medlemsstaterne sørger for, at der er materielle modtagelsesforhold til rådighed for ansøgere, når de indgiver ansøgning om international beskyttelse.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de materielle modtagelsesforhold muliggør en passende levestandard for ansøgere, som sikrer deres underhold og beskytter deres fysiske og mentale sundhed.

Medlemsstaterne sørger for, at levestandarden også opretholdes, når det drejer sig om sårbare personer, jf. artikel 21, og frihedsberøvede personer.

3. Medlemsstaterne kan gøre alle eller nogle af de materielle modtagelsesforhold og lægebehandlinger betinget af, at ansøgere ikke har tilstrækkelige midler til at opretholde en levestandard, som deres sundhed kræver, og til at sikre deres underhold.

4. Medlemsstaterne kan kræve, at ansøgere dækker eller bidrager til dækningen af omkostningerne i forbindelse med de materielle modtagelsesforhold og de lægebehandlinger, der er omhandlet i dette direktiv, jf. stk. 3, når ansøgerne råder over tilstrækkelige midler, f.eks. hvis de har arbejdet i en rimelig periode.

Viser det sig, at en ansøger havde tilstrækkelige midler til at dække de materielle modtagelsesforhold og lægebehandling, da disse basale behov blev opfyldt, kan medlemsstaterne kræve tilbagebetaling fra ansøgeren.

5. Yder medlemsstaterne materielle modtagelsesforhold i form af kontantydelse eller værdikuponer, fastlægges størrelsen heraf på grundlag af det eller de niveauer, som den pågældende medlemsstat har fastlagt enten ved lov eller praksis for at sikre en passende levestandard for egne statsborgere. Medlemsstaterne kan i den forbindelse indrømme ansøgere en mindre gunstig behandling end egne statsborgere, navnlig hvis materiel støtte delvis ydes i form af naturalier, eller hvis disse niveauer, når de anvendes på egne statsborgere, tager sigte på at sikre en levestandard, der er højere end den, som dette direktiv foreskriver for ansøgere.

Artikel 18

Bestemmelser om materielle modtagelsesforhold

1. Stilles der gratis indkvartering til rådighed, skal det ske i en af følgende former eller en kombination heraf:

- a) lokaler, der anvendes med henblik på indkvartering af ansøgere under behandlingen af en ansøgning om internationale beskyttelse, der er indgivet ved grænsen eller i transitområder
- b) indkvarteringscentre, hvor der sikres en passende levestandard
- c) private huse, lejligheder, hoteller eller andre bygninger, der egner sig til indkvartering af ansøgere.

2. Med forbehold af eventuelle særlige vilkår under frihedsberøvelsen, jf. artikel 10 og 11, i forbindelse med den indkvartering, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, litra a), b) og c), sikrer medlemsstaterne, at:

- a) ansøgere har garanti for beskyttelse af deres familieliv
- b) ansøgere har mulighed for at kommunikere med slægtninge, juridiske eller andre rådgivere, personer, som repræsenterer UNHCR og andre relevante nationale, internationale og ikke-statslige organisationer og organer
- c) der med henblik på at bistå ansøgerne gives adgang for familiemedlemmer, juridiske eller andre rådgivere, personer, som repræsenterer UNHCR og relevante ikke-statslige organisationer, som er anerkendt af medlemsstaten. Denne adgang kan kun begrænses af grunde, der vedrører centrenes og ansøgernes sikkerhed.

3. Medlemsstaterne tager hensyn til køn, alder og den situation, som sårbare personer befinder sig i, i forbindelse med ansøgere i de stk. 1, litra a) og b), omhandlede lokaler og indkvarteringscentre.

4. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at forhindre overfald og kønsspecifik vold, herunder seksuelle overgreb og chikane, i de lokaler og indkvarteringscentre, der er nævnt i stk. 1, litra a) og b).

5. Medlemsstaterne sikrer så vidt muligt, at voksne ansøgere, der er økonomisk afhængige, og som har særlige modtagelsesbehov, indkvarteres sammen med nære voksne slægtninge, som allerede befinder sig i den samme medlemsstat, og som i henhold til lov eller ifølge praksis i den pågældende medlemsstat har ansvaret for dem.

6. Medlemsstaterne sørger for, at ansøgere kun overføres fra en indkvartering til en anden, når det er nødvendigt. Medlemsstaterne giver ansøgere mulighed for at informere deres juridiske eller andre rådgivere om overførslen og om deres nye adresse.

7. Personalet i indkvarteringscentrene skal have en passende uddannelse og være bundet af de i national ret fastsatte regler om tavshedspligt med hensyn til de oplysninger, de får kendskab til under deres arbejde.

8. Medlemsstaterne kan inddrage ansøgere i forvaltningen af de materielle ressourcer og de ikkematerielle aspekter af livet i centret gennem et repræsentativt rådgivende organ eller råd bestående af beboere.

9. I behørigt begrundede tilfælde kan medlemsstaterne undtagelsesvis fastsætte nærmere bestemmelser om andre materielle modtagelsesforhold end dem, der er fastsat i denne artikel, i en rimelig periode, der skal være så kort som muligt, når:

- a) der er behov for en vurdering af ansøgerens særlige behov i overensstemmelse med artikel 22
- b) den sædvanlige indkvarteringskapacitet midlertidigt er opbrugt.

Sådanne andre forhold skal under alle omstændigheder dække de basale behov.

Artikel 19

Lægebehandling

1. Medlemsstaterne sørger for, at ansøgere får den nødvendige lægebehandling, som mindst skal omfatte akut lægehjælp og absolut nødvendig behandling af sygdomme og alvorlige mentale forstyrrelser.

2. Medlemsstaterne yder den nødvendige lægebehandling eller anden form for behandling til ansøgere med særlige modtagelsesbehov, herunder om nødvendigt passende psykiatrisk behandling.

KAPITEL III

INDSKRÆNKNING ELLER INDDRAGELSE AF MATERIELLE MODTAGELSESFORHOLD

Artikel 20

Indskrænkning eller inddragelse af materielle modtagelsesforhold

1. Medlemsstaterne kan indskrænke eller i ganske særlige og behørigt begrundede tilfælde inddrage materielle modtagelsesforhold, hvis en ansøger:

- a) forlader det opholdssted, der er fastlagt af den kompetente myndighed, uden at underrette myndigheden, eller, hvis dette kræves, uden tilladelse, eller
- b) undlader at overholde sin mødepligt, at imødekomme anmodninger om at fremkomme med oplysninger eller at møde til personlige samtaler vedrørende asylproceduren i en rimelig periode, der fastlægges i national ret, eller
- c) har indgivet en fornyet ansøgning som defineret i artikel 2, litra q), i direktiv 2013/32/EU.

Når ansøgeren i forbindelse med litra a) og b) opspores eller frivilligt melder sig hos de kompetente myndigheder, træffes der på grundlag af årsagerne til den pågældendes forsvinden en begrundet afgørelse om genoptagelse af adgangen til alle de materielle modtagelsesforhold, der er indskrænket eller inddraget, eller nogle af dem.

2. Medlemsstaterne kan også begrænse de materielle modtagelsesforhold, hvis de kan godtgøre, at ansøgeren uden rimelig grund ikke har indgivet en ansøgning om international beskyttelse, så snart det var praktisk muligt efter ankomsten til den pågældende medlemsstat.

3. Medlemsstaterne kan begrænse eller inddrage de materielle modtagelsesforhold, hvis en ansøger har skjult sine økonomiske midler og derfor uberettiget nydt godt af materielle modtagelsesforhold.

4. Medlemsstaterne kan iværksætte sanktioner i tilfælde af alvorlige overtrædelser af de bestemmelser, der er fastlagt for indkvarteringscentrene, samt i tilfælde af grov voldelig adfærd.

5. Afgørelser om indskrænkning eller inddragelse af materielle modtagelsesforhold eller om sanktioner som omhandlet i stk. 1-4 træffes individuelt, objektivt og upartisk og skal begrundes. Afgørelser baseres på den pågældende persons særlige situation, specielt med hensyn til personer, der er omfattet af artikel 21, under hensyn til proportionalitetsprincippet. Medlemsstaterne sikrer under alle omstændigheder adgang til lægebehandling i overensstemmelse med artikel 19 og en værdig levestandard for alle ansøgere.

6. Medlemsstaterne sikrer, at de materielle modtagelsesforhold ikke inddrages eller indskrænkes, før der er truffet en afgørelse i overensstemmelse med stk. 5.

KAPITEL IV

BESTEMMELSER VEDRØRENDE SÅRBARE PERSONER

Artikel 21

Almindeligt princip

Medlemsstaterne skal i den nationale lovgivning til gennemførelse af dette direktiv tage hensyn til den særlige situation for sårbare personer, såsom mindreårige, uledsagede mindreårige, handicappede, ældre, gravide kvinder, enlige forældre med mindreårige børn, ofre for menneskehandel, personer med alvorlige sygdomme, personer med mentale forstyrrelser og personer, der har været udsat for tortur, voldtægt eller anden form for grov vold af psykisk, fysisk eller seksuel karakter, f.eks. ofre for kvindelig kønslemlæstelse.

*Artikel 22***Vurdering af sårbare personers særlige modtagelsesbehov**

1. Medlemsstaterne vurderer med henblik på en effektiv gennemførelse af artikel 21, om ansøgeren har særlige modtagelsesbehov. Medlemsstaterne skal endvidere angive, hvilke behov der er tale om.

Denne vurdering skal iværksættes inden for en rimelig frist efter indgivelse af en ansøgning om international beskyttelse og kan indarbejdes i eksisterende nationale procedurer. Medlemsstaterne sikrer, at der også tages hensyn til de særlige modtagelsesbehov i overensstemmelse med dette direktiv, såfremt de først viser sig på et senere tidspunkt i asylproceduren.

Medlemsstaterne sikrer, at der i støtten til ansøgere med særlige modtagelsesbehov i overensstemmelse med dette direktiv tages hensyn til disses særlige modtagelsesbehov under hele asylproceduren, og at der føres tilstrækkeligt tilsyn med deres situation.

2. Den i stk. 1 omhandlede vurdering behøver ikke antage form af en administrativ procedure.

3. Kun sårbare personer som omhandlet i artikel 21 kan anses for at have særlige modtagelsesbehov og således omfattes af den særlige støtte i medfør af dette direktiv.

4. Den i stk. 1 omhandlede vurdering berører ikke vurderingen af behovet for international beskyttelse i medfør af direktiv 2011/95/EU.

*Artikel 23***Mindreårige**

1. Barnets tarv kommer i første række, når medlemsstaterne gennemfører de bestemmelser i dette direktiv, der vedrører mindreårige. Medlemsstaterne sikrer en levestandard, der er passende for den mindreåriges fysiske, mentale, åndelige, moralske og sociale udvikling.

2. Ved vurdering af barnets tarv tager medlemsstaterne især behørigt hensyn til følgende faktorer:

- a) muligheden for familiesammenføring
- b) den mindreåriges trivsel og sociale udvikling under særlig hensyntagen til vedkommendes baggrund
- c) sikkerhedshensyn, navnlig hvis der er risiko for, at den mindreårige er offer for menneskehandel

d) den mindreåriges egen mening under hensyntagen til vedkommendes alder og modenhed.

3. Medlemsstaterne sikrer, at mindreårige har adgang til fritidsaktiviteter, herunder leg og rekreation, der er passende for deres alder, i de lokaler og indkvarteringscentre, der er omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra a) og b), og til udendørsaktiviteter.

4. Medlemsstaterne sikrer, at mindreårige, der har været udsat for misbrug, vanrøgt, udnyttelse, tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling, eller som har lidt under væbnede konflikter, får adgang til rehabilitering, og tilbyder dem en passende psykiatrisk behandling og kvalificeret rådgivning, når der er behov derfor.

5. Medlemsstaterne sikrer, at mindreårige børn af ansøgere og mindreårige ansøgere indkvarteres sammen med deres forældre, deres ugifte mindreårige søskende eller den voksne, der i henhold til lov eller ifølge praksis i den pågældende medlemsstat har ansvaret for dem, forudsat at det er i overensstemmelse med den mindreåriges tarv.

*Artikel 24***Uledsagede mindreårige**

1. Medlemsstaterne træffer hurtigst muligt foranstaltninger til at sikre, at en repræsentant repræsenterer og bistår den uledsagede mindreårige, således at sidstnævnte kan nyde de rettigheder og opfylde de forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv. Den uledsagede mindreårige skal straks underrettes om, at der er udnævnt en repræsentant. Repræsentanten skal udføre sine opgaver i overensstemmelse med princippet om varetagelse af barnets tarv som fastsat i artikel 23, stk. 2, og have den fornødne ekspertise med henblik herpå. For at sikre den mindreåriges trivsel og sociale udvikling, jf. artikel 23, stk. 2, litra b), må den person, der fungerer som repræsentant, kun udskiftes, hvis det er nødvendigt. Organisationer eller personer, hvis interesser strider mod eller potentielt kan stride mod den uledsagede mindreåriges interesser, må ikke udnævnes til repræsentanter.

De relevante myndigheder skal regelmæssigt foretage en vurdering, herunder med hensyn til om der er tilstrækkelige midler til at repræsentere den uledsagede mindreårige.

2. Uledsagede mindreårige, der indgiver en ansøgning om international beskyttelse, anbringes fra det tidspunkt, hvor de får tilladelse til indrejse, til det tidspunkt, hvor de er nødt til at forlade den medlemsstats område, hvor ansøgningen om international beskyttelse er indgivet eller behandles:

- a) hos voksne slægtninge

b) i en plejefamilie

c) i indkvarteringscentre med særlige faciliteter for mindreårige

d) i andre former for indkvartering, der egner sig for mindreårige.

Medlemsstaterne kan anbringe uledsagede mindreårige på 16 år og derover i indkvarteringscentre for voksne ansøgere, hvis det er i overensstemmelse med deres tarv, jf. artikel 23, stk. 2.

Så vidt muligt må søskende ikke skilles ad under hensyntagen til den pågældende mindreåriges tarv og navnlig til barnets alder og modenhed. Flytning af uledsagede mindreårige fra ét indkvarteringssted til et andet skal begrænses til et minimum.

3. Medlemsstaterne begynder at opspore den uledsagede mindreåriges familiemedlemmer, eventuelt med internationale eller andre relevante organisationers hjælp, hurtigst muligt efter, at en ansøgning om international beskyttelse er indgivet, idet de beskytter den mindreåriges tarv. I de tilfælde, hvor der kan foreligge en trussel mod den mindreåriges eller dennes nære slægtnings liv eller integritet, særlig hvis de er blevet i hjemlandet, må det sikres, at indsamlingen, behandlingen og videregivelsen af oplysninger om de pågældende foretages på et fortroligt grundlag, så man undgår at bringe deres sikkerhed i fare.

4. De personer, der arbejder med uledsagede mindreårige, skal have fulgt og løbende følge relevant undervisning vedrørende mindreåriges behov og være bundet af regler om tavshedspligt fastsat i national ret i forbindelse med de oplysninger, som de får kendskab til under deres arbejde.

Artikel 25

Ofre for tortur og vold

1. Medlemsstaterne sørger for, at personer, der har været udsat for tortur, voldtægt eller andre former for grov vold, modtager den nødvendige behandling for de skader, som sådanne handlinger har forårsaget, navnlig ved at få adgang til passende medicinsk og psykologisk behandling eller pleje.

2. De personer, der arbejder med ofre for tortur, voldtægt eller andre former for grov vold, skal have fulgt og løbende følge relevant undervisning vedrørende deres behov og er omfattet af de regler om tavshedspligt, som er fastsat i national ret, i forbindelse med de oplysninger, som de får kendskab til under deres arbejde.

KAPITEL V

KLAGER

Artikel 26

Klager

1. Medlemsstaterne sørger for, at der som led i de procedurer, der er fastlagt i national ret, kan indgives klage over afgørelser vedrørende modtagelse, inddragelse eller indskrænkning af ydelser i henhold til dette direktiv eller over afgørelser truffet i henhold til artikel 7, som berører ansøgere individuelt. Der skal i det mindste i sidste instans være mulighed for klage over eller fornyet prøvelse af de faktiske omstændigheder og den retlige vurdering ved en retsinstans.

2. I tilfælde af klage eller fornyet prøvelse ved en retsinstans, jf. stk. 1, sikrer medlemsstaterne, at der på anmodning er adgang til gratis juridisk bistand og repræsentation, for så vidt som det er nødvendigt for at sikre effektiv adgang til retlig prøvelse. Dette skal som minimum omfatte udarbejdelse af de nødvendige procesdokumenter og deltagelse i retsmødet ved retsinstansen på ansøgerens vegne.

Gratis juridisk bistand og repræsentation ydes af personer med passende kvalifikationer, som er godkendt eller har tilladelse i henhold til national lovgivning, og hvis interesser ikke strider mod eller potentielt kan stride mod ansøgerens interesser.

3. Medlemsstaterne kan også fastsætte bestemmelser om, at gratis juridisk bistand og repræsentation kun ydes:

a) til personer, der ikke har tilstrækkelige midler, og/eller

b) gennem tjenester, der stilles til rådighed af juridiske eller andre rådgivere, som i henhold til national ret specifikt er udpeget til at bistå og repræsentere ansøgere.

Medlemsstaterne kan fastsætte bestemmelser om, at gratis juridisk bistand og repræsentation ikke kan stilles til rådighed, hvis der efter en kompetent myndigheds opfattelse ikke er reelle udsigter til, at klagen eller anmodningen om fornyet prøvelse imødekommes. I sådanne tilfælde sikrer medlemsstaterne, at den juridiske bistand og repræsentationen ikke begrænses vilkårligt, og at ansøgeren ikke forhindres i at få effektiv adgang til retlig prøvelse.

4. Medlemsstaterne kan også:

a) pålægge økonomiske og/eller tidsmæssige begrænsninger i forbindelse med gratis juridisk bistand og repræsentation, forudsat at dette ikke vilkårligt begrænser adgangen til juridisk bistand og repræsentation

- b) fastsætte bestemmelser om, at behandlingen af ansøgere for så vidt angår gebyrer og andre udgifter ikke må være gunstigere end den behandling, der generelt gives deres egne statsborgere i forbindelse med juridisk bistand.

5. Medlemsstaterne kan anmode om helt eller delvist at få godtgjort alle de udgifter, som de har betalt, hvis og når ansøgerens finansielle situation har forbedret sig betydeligt, eller hvis afgørelsen om at betale sådanne udgifter er blevet truffet på grundlag af urigtige oplysninger fra ansøgeren.

6. Procedurene for adgang til juridisk bistand og repræsentation fastsættes i national ret.

KAPITEL VI

FORANSTALTNINGER, DER SKAL GØRE MODTAGELSESSYSTEMET MERE EFFEKTIVT

Artikel 27

Kompetente myndigheder

Hver medlemsstat meddeler Kommissionen, hvilke myndigheder der er ansvarlige for at opfylde forpligtelserne i henhold til dette direktiv. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen eventuelle ændringer i oplysningerne om disse myndigheder.

Artikel 28

System for styring, overvågning og kontrol

1. Medlemsstaterne indfører under behørig hensyntagen til deres forfatningsmæssige opbygning relevante ordninger til at sikre, at der indføres passende styring, overvågning og kontrol af modtagelsesforholdenes niveau.

2. Medlemsstaterne indsender de relevante oplysninger til Kommissionen på formularen i bilag I senest den 20. juli 2016.

Artikel 29

Personale og midler

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de myndigheder og andre organisationer, der gennemfører dette direktiv, har modtaget den nødvendige grundlæggende uddannelse til imødekomme af både mandlige og kvindelige ansøgers behov.

2. Medlemsstaterne afsætter de nødvendige midler i forbindelse med de nationale regler, der gennemfører dette direktiv.

KAPITEL VII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 30

Rapporter

Kommissionen aflægger senest den 20. juli 2017 rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af dette direktiv og foreslår i givet fald de nødvendige ændringer.

Medlemsstaterne sender senest den 20. juli 2016 Kommissionen alle de oplysninger, der er relevante for udarbejdelsen af rapporten.

Efter at have fremlagt den første rapport aflægger Kommissionen mindst hvert femte år rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af dette direktiv.

Artikel 31

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 1-12, artikel 14-28 og artikel 30 samt bilag I senest den 20. juli 2015. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De skal også indeholde en erklæring om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til det direktiv, der ophæves ved nærværende direktiv, gælder som henvisninger til nærværende direktiv. De nærmere regler for henvisningen og for affattelsen af den nævnte erklæring fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 32

Ophævelse

Direktiv 2003/9/EF ophæves for de medlemsstater, der er bundet af nærværende direktiv, med virkning fra den 21. juli 2015, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til den i bilag II, del B, angivne frist for gennemførelse af direktivet i national ret.

Henvisninger til det ophævede direktiv betragtes som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag III.

*Artikel 33***Ikrafttræden**

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 13 og 29 samt bilag I finder anvendelse fra den 21. juli 2015.

*Artikel 34***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. juni 2013.

På Europa-Parlamentets vegne

M. SCHULZ

Formand

På Rådets vegne

A. SHATTER

Formand

BILAG I

Skema til indberetning af de oplysninger, som medlemsstaterne skal indgive, jf. artikel 28, stk. 2

Efter den dato, der er anført i artikel 28, stk. 2, indgives de oplysninger, som medlemsstaterne skal indgive, på ny til Kommissionen, hvis der foretages en væsentlig ændring i den nationale lovgivning eller praksis, som betyder, at de indgivne oplysninger er forældede.

1. Redegør venligst på grundlag af artikel 2, litra k), og artikel 22 for de forskellige trin i proceduren til at fastslå, om en person har særlige modtagelsesbehov, herunder det øjeblik, hvor denne sættes i gang og dens konsekvenser for, hvordan der tages hensyn til sådanne behov, navnlig for uledsagede mindreårige, ofre for tortur, voldtægt eller andre former for grov psykisk, fysisk eller seksuel vold og ofre for menneskehandel.
 2. Angiv fuldstændige oplysninger om de dokumenter, der er omhandlet i artikel 6, herunder deres type, betegnelse og format.
 3. Angiv venligst med henvisning til artikel 15, i hvilket omfang eventuelle særlige vilkår er knyttet til ansøgers adgang til arbejdsmarkedet, og beskriv disse begrænsninger nærmere.
 4. Beskriv venligst med henvisning til artikel 2, litra g), hvordan materielle modtagelsesforhold tilbydes (dvs. hvilke materielle modtagelsesforhold der stilles til rådighed i form af naturalier, kontantydelse, værdikuponer eller en kombination af disse), og anfør niveauet af de lommepenge, ansøgere får.
 5. Redegør venligst for eventuelle referenceværdier, der anvendes i national ret og praksis til at fastlægge niveauet af finansiell bistand til ansøgere, jf. artikel 17, stk. 5. Redegør for årsagen til en eventuel mindre gunstig behandling af ansøgere i forhold til egne statsborgere.
-

BILAG II

DEL A

Ophævet direktiv

(omhandlet i artikel 32)

Rådets direktiv 2003/9/EF

(EUT L 31 af 6.2.2003, s. 18)

DEL B

Frist for gennemførelse i national lovgivning

(omhandlet i artikel 32)

Direktiv	Frist for gennemførelse
2003/9/EF	6. februar 2005

BILAG III

Sammenligningstabel

Direktiv 2003/9/EF	Dette direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2, indledende tekst	Artikel 2, indledende tekst
Artikel 2, litra a)	—
Artikel 2, litra b)	—
—	Artikel 2, litra a)
Artikel 2, litra c)	Artikel 2, litra b)
Artikel 2, litra d), indledende tekst	Artikel 2, litra c), indledende tekst
Artikel 2, litra d), nr. i)	Artikel 2, litra c), første led
Artikel 2, litra d), nr. ii)	Artikel 2, litra c), andet led
—	Artikel 2, litra c), tredje led
Artikel 2, litra e), f) og g)	—
—	Artikel 2, litra d)
Artikel 2, litra h)	Artikel 2, litra e)
Artikel 2, litra i)	Artikel 2, litra f)
Artikel 2, litra j)	Artikel 2, litra g)
Artikel 2, litra k)	Artikel 2, litra h)
Artikel 2, litra l)	Artikel 2, litra i)
—	Artikel 2, litra j)
—	Artikel 2, litra k)
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
Artikel 6, stk. 1-5	Artikel 6, stk. 1-5
—	Artikel 6, stk. 6
Artikel 7, stk. 1 og 2	Artikel 7, stk. 1 og 2
Artikel 7, stk. 3	—
Artikel 7, stk. 4-6	Artikel 7, stk. 3-5

Direktiv 2003/9/EF	Dette direktiv
—	Artikel 8
—	Artikel 9
—	Artikel 10
—	Artikel 11
Artikel 8	Artikel 12
Artikel 9	Artikel 13
Artikel 10, stk. 1	Artikel 14, stk. 1
Artikel 10, stk. 2	Artikel 14, stk. 2, første afsnit
—	Artikel 14, stk. 2, andet afsnit
Artikel 10, stk. 3	Artikel 14, stk. 3
Artikel 11, stk. 1	—
—	Artikel 15, stk. 1
Artikel 11, stk. 2	Artikel 15, stk. 2
Artikel 11, stk. 3	Artikel 15, stk. 3
Artikel 11, stk. 4	—
Artikel 12	Artikel 16
Artikel 13, stk. 1-4	Artikel 17, stk. 1-4
Artikel 13, stk. 5	—
—	Artikel 17, stk. 5
Artikel 14, stk. 1	Artikel 18, stk. 1
Artikel 14, stk. 2, første afsnit, indledende tekst, litra a) og b)	Artikel 18, stk. 2, indledende tekst, litra a) og b)
artikel 14, stk. 7	Artikel 18, stk. 2, litra c)
—	Artikel 18, stk. 3
Artikel 14, stk. 2, andet afsnit	Artikel 18, stk. 4
Artikel 14, stk. 3	—
—	Artikel 18, stk. 5

Direktiv 2003/9/EF	Dette direktiv
Artikel 14, stk. 4	Artikel 18, stk. 6
Artikel 14, stk. 5	Artikel 18, stk. 7
Artikel 14, stk. 6	Artikel 18, stk. 8
Artikel 14, stk. 8, første afsnit, indledende tekst, første led	Artikel 18, stk. 9, første afsnit, indledende tekst, litra a)
Artikel 14, stk. 8, første afsnit, andet led	—
Artikel 14, stk. 8, første afsnit, tredje led	Artikel 18, stk. 9, første afsnit, litra b)
Artikel 14, stk. 8, første afsnit, fjerde led	—
Artikel 14, stk. 8, andet afsnit	Artikel 18, stk. 9, andet afsnit
Artikel 15	Artikel 19
Artikel 16, stk. 1, indledende tekst	Artikel 20, stk. 1, indledende tekst
Artikel 16, stk. 1, litra a, første afsnit, første, andet og tredje led	Artikel 20, stk. 1, første afsnit, litra a), b) og c)
Artikel 16, stk. 1, litra a), andet afsnit	Artikel 20, stk. 1, andet afsnit
Artikel 16, stk. 1, litra b)	—
Artikel 16, stk. 2	—
—	Artikel 20, stk. 2 og 3
Artikel 16, stk. 3-5	Artikel 20, stk. 4-6
Artikel 17, stk. 1	Artikel 21
Artikel 17, stk. 2	—
—	Artikel 22
Artikel 18, stk. 1	Artikel 23, stk. 1
—	Artikel 23, stk. 2 og 3
Artikel 18, stk. 2	Artikel 23, stk. 4
—	Artikel 23, stk. 5
Artikel 19	Artikel 24
Artikel 20	Artikel 25, stk. 1
—	Artikel 25, stk. 2
Artikel 21, stk. 1	Artikel 26, stk. 1

Direktiv 2003/9/EF	Dette direktiv
—	Artikel 26, stk. 2-5
Artikel 21, stk. 2	Artikel 26, stk. 6
Artikel 22	—
—	Artikel 27
Artikel 23	Artikel 28, stk. 1
—	Artikel 28, stk. 2
Artikel 24	Artikel 29
Artikel 25	Artikel 30
Artikel 26	Artikel 31
—	Artikel 32
Artikel 27	Artikel 33, første afsnit
—	Artikel 33, andet afsnit
Artikel 28	Artikel 34
—	Bilag I
—	Bilag II
—	Bilag III